

Adres
Cortgene 2
Postbus 2
2950 AA Alblasserdam
T: 14-078
F: (078) 770 80 80
I: www.alblasserdam.nl
Btw-nummer: NL001918412B01
IBAN: NL31BNGH0285000152

GR Dienst Gezondheid en Jeugd
Aan het Algemeen Bestuur
Karel Lotsyweg 40
Postbus 166
3300 AD Dordrecht
3318al40

Geachte leden van het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid en Jeugd,

Datum
07 mei 2024

Betreft
Zienswijze jaarrekening 2023,
begroting 2025 en meerjarenbegroting
GR DG&J

Uw kenmerk
UIT / 2407317
UIT / 2407318

Ons nummer
2024-0048652

Bijlage(n)

Contactpersoon
Sjors Hendriks
E: se.msc.hendriks@alblasserdam.nl
T: (078) 770 61 00

In uw brieven van 15 april 2024 vraagt u ons een zienswijze te geven op de jaarstukken 2023 van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid en Jeugd (GR DG&J) en de concept begroting 2025 van de GR DG&J. Vanwege de samenhang tussen de jaarrekening 2023 en de conceptbegroting 2025 zullen we via één brief onze zienswijze over de jaarstukken 2023 en de conceptbegroting 2025 aan u voorleggen.

Financiële situatie gemeente Alblasserdam

Zoals bij u bekend is, hebben gemeenten vanaf 2026 vanwege een lagere algemene uitkering uit het gemeentefonds te maken met financiële uitdaging. Het komt erop neer dat gemeenten hun taken moeten uitvoeren met minder financiële middelen. Wij zijn daarom, net als vele andere gemeenten, gestart met een bezuinigingsproces. De noodzaak voor een bezuinigingsproces is voor onze gemeente groter dan die van de gemiddelde gemeente. Wij zijn genoodzaakt al voor 2025 keuzes te maken om financieel gezond te blijven

Wij delen u mee dat wij een fors deel van deze bezuinigingen willen realiseren door besparingen op onze bijdrage aan de verschillende Gemeenschappelijke Regelingen. De Gemeenschappelijke Regelingen binnen het sociaal domein (GR DG&J en GR Sociaal) omvatten maar liefst een derde van onze begroting.

Jaarrekening 2023

Ten eerste willen we de waardering uitspreken over de werkzaamheden die ook in het jaar 2023 verricht zijn en bedanken we u voor uw inspanningen. Het jaar 2023 wordt binnen de DG&J afgesloten met een voordelig resultaat van € 801.529. Uitkering van dit positieve resultaat aan de gemeenten volgt niet door diverse voorstellen om dit resultaat te reserveren binnen de DG&J en te bestemmen voor een aantal onderwerpen. Wij zijn van mening dat wanneer het onderwerpen betreft die nog niet door het AB behandeld zijn, de aanvraag van middelen hiervoor via de gebruikelijke route van het Algemeen Bestuur moeten verlopen. De integrale afweging aan de hand van onderbouwde voorstellen kan daar plaatsvinden. We zijn geen voorstander van het feit dat er bestemmingsreserves worden gecreëerd voor zaken die nog niet officieel

besloten zijn door het AB. Omdat het nu voorstellen betreft die wel geaccodeerd zijn door het AB, kunnen we instemmen met de voorstellen, maar willen we de volgende kanttekeningen maken bij het voorstel over Leerplicht en Vroegtijdig Schoolverlaten (LVS) en de bestemmingsreserve voor de informatiehuishouding.

Leerplicht en vroegtijdig schoolverlaten (LVS)

Het algemeen bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) heeft op 9 november 2023 een voorgenomen besluit genomen over het Voorstel Uitvoerings- scenario's LVS, waar de omvang van de capaciteit van LVS een onderdeel is. In de begroting 2025 wordt voorgesteld om incidenteel middelen beschikbaar te stellen voor verlenging van tijdelijke uitbreiding van de formatie bij LVS van 4,6 fte voor 2025 (€ 438.517,-). Gezien de forse autonome groei van het aantal meldingen wordt tijdelijke verlenging van de formatie-uitbreiding noodzakelijk geacht.

We willen u wel wijzen op het feit dat we nu al een aantal jaar het verzoek krijgen om de formatie van LVS tijdelijk uit te breiden, met telkens het verzoek om tot een structureel plan te komen voor oplossingen op de lange termijn. Dat is ook met dit voorstel nog niet gerealiseerd en zijn we genoodzaakt om weer een 'tijdelijke pleister' te plakken op een probleem wat al eerder is geconstateerd. Op dit moment loopt een bestuursopdracht bij gemeenten gericht op verbetering van de aanpak voor het voorkomen en oplossen van schoolverzuim en schooluitval, waarin gesignaleerde knelpunten in de keten worden opgelost. Helder moet hieruit worden wie welke verantwoordelijkheid in de keten heeft en wat dit betekent voor bezetting en financiering van LVS. Gezien de financiële situatie van de gemeente Alblasterdam willen we u dan ook nadrukkelijk verzoeken om in gezamenlijkheid oplossingen te bedenken die kostenefficiënt zijn en aansluiten op de activiteiten die gemeente al lokaal hebben georganiseerd. Hierbij gaan we ervan uit dat deze incidentele uitbreiding van formatie LVS in 2026 niet meer nodig is.

Informatiehuishouding

Op basis van het jaarverslag van de archiefinspecteur 2022 wordt het noodzakelijk geacht om een inhaalslag wat betreft de informatiehuishouding te maken. De incidentele kosten voor deze inhaalslag liggen naar verwachting in een bandbreedte van € 270.000 en € 400.000, waardoor een bestemmingsreserve van € 335.000, - wordt voorgesteld. We vragen u om kritisch te kijken naar de aanbevelingen uit het rapport van de archiefinspecteur en daarin op basis van belang en urgentie te prioriteren, om zo de kosten te drukken. Halverwege 2024 zal een nieuw inspectierapport opgesteld worden, waarin gekeken wordt wat er met de aanbevelingen gedaan is. Naar aanleiding van het nieuwe inspectierapport verwachten we dat er een uitgewerkt voorstel langs het AB komt. Gezien de financiële situatie van gemeenten stellen wij voor

om niet het gehele bedrag te benutten om de informatiehuishouding op orde te krijgen. Doe wat wettelijk en inhoudelijk noodzakelijk is, maar blijf ruim binnen het budget.

Conform de afspraken over de frictiekosten 2015 wordt ook dit jaar nog een bedrag aan de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. In 2023 zijn de laatste frictiekosten gemaakt.

Conceptbegroting 2025

In de stukken wordt gevraagd om kennis te nemen van de meerjarenraming 2026-2028, zoals deze is opgenomen in de begroting 2025. Deze meerjarenbegroting is niet uitgesplitst op themaniveau, enkel op totaalbedrag. Dit maakt het voor de deelnemende gemeenten lastig om gemotiveerd af te wijken, mocht dit de wens zijn en zorgt ook niet voor een duidelijk meerjarige uitwerking van de voorstellen.

Het valt op dat de verhoging van lasten en dus de verhoging van de inwonerbijdrage vooral het gevolg is van gewenste formatie-uitbreidingen. Wij kijken hier kritisch naar, aangezien het Meerjarenbeleidsplan (MJP) DG&J 2024-2028 nog niet definitief is vastgesteld. In onze aangeleverde zienswijze over het meerjarenbeleidsplan kunt u onze inhoudelijke punten nogmaals bekijken. Daarnaast wordt er ook gewerkt aan een bestuursopdracht over de verkenning van de financiële bijdrage aan de GR DG&J. Omdat het concept-uitvoeringsprogramma (met daarin ook de aanbevelingen uit de bestuursopdracht) pas 26 september 2024 voorligt, geeft u aan dat in de voorliggende begroting 2025 hier geen rekening mee gehouden wordt. Tot slot wordt er ook hard gewerkt aan inhoudelijke bestuursopdrachten, die door de timing van dit document nog niet kunnen worden meegenomen.

Wij als gemeenteraad kunnen dan ook niet in stemmen met alle gewenste formatie-uitbreidingen die nu worden voorgesteld, omdat we dit graag in samenhang met de Bestuursopdracht en het MJP besluiten. Graag maken we dan ook gebruik van uw verzoek om later in dit jaar voorstellen te doen voor begrotingswijzigingen, als uit het gezamenlijke MJP en bestuursopdracht blijkt dat dit de koers is die we gaan varen en formatie-uitbreidingen (deels) onontkoombaar zijn. We willen ons daar vooraf nog niet volledig aan committeren. Echter zullen deze voorstellen tot mogelijke begrotingswijzigingen niet tijdig aangeleverd worden om in onze eigen begroting te verwerken. Vandaar dat we op deze conceptbegroting wel concrete aanpassingen voorstellen.

- *Structurele bijstelling als gevolg van indexatie*

Loon- en prijsindexaties vormen een groot deel van de verhoogde bijdrage. Wij vragen u om inspanningen te leveren om zo mogelijk een deel van deze indexaties te beperken en de conceptbegroting 2025 daarop aan te passen. We zien hier dan ook graag een voorstel voor in de geplande begrotingswijziging in de tweede helft van het jaar, in samenhang met de ambities uit het MJP en de bestuursopdracht over financiële keuzes. Daarin begrijpen we dat loon- en prijsindexaties niet altijd te vermijden zijn, maar willen toch een beroep doen om dit tot een minimum te beperken. We roepen u dan ook op om met name te kijken naar indexatie van kosten van de bedrijfsvoering en die hierbij te betrekken. We vragen u daarom voor 2025 een besparing te realiseren door een jaar indexering in de eigen begroting of organisatie op te vangen, waarmee ook uw organisatie een bijdrage kan leveren aan de opgaven van de gemeenten.

- *Versterking Pandemische paraatheid*

De verwachting is dat voor onze regio € 1,1 miljoen beschikbaar komt om de infectieziektebestijding organisatie (IZB) verder te versterken. Met deze middelen kan de formatieve omvang zoals deze uit een landelijk formatienormeringsonderzoek (Berenschot) voor de regio ZHZ is bepaald, grotendeels worden gedekt. Het verschil bedraagt circa € 70.000. We kunnen niet instemmen met dit voorstel gezien de financiële situatie van de gemeente Alblasterdam en willen u dan ook verzoeken om de inspanningsverplichting te leveren om deze taak uit te voeren binnen de van het Rijk te ontvangen uitkering. De gemeente Alblasterdam staat wel open, dat als de definitieve bedragen zeker zijn, in een constructieve houding mee te denken om u in staat te stellen deze taak zo goed mogelijk uit te voeren. We vragen u dus ook om de conceptbegroting hierop aan te passen.

- *Veilig Thuis*

De financiële omvang van de uitbreiding bedraagt € 833.000 incidenteel. Net als in 2023 en 2024, wordt een incidentele extra inwonerbijdrage gevraagd voor de uitvoering van de taken van Veilig Thuis. Ook in onze vorige zienswijze hebben we voorgesteld dat we graag zien dat deze extra inzet lokaal wordt belegd, in lijn met de Hervormingsagenda. Met het oog op het verleggen van taken naar het lokale veld en de consequenties van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, vinden wij het nog steeds logischer dat lokaal extra wordt geïnvesteerd op het thema veiligheid binnen de sociale teams van de gemeenten in plaats van extra te investeren in Veilig Thuis. We kunnen namelijk ons geld maar één keer uitgeven.

Dit kan en mag echter niet betekenen dat u daarmee geen bijdrage meer levert aan het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming/ Veilig opgroeien is Teamwerk. Een ontwikkeling die moet zorgen voor een kwaliteitsverbetering voor kinderen en gezinnen. Wij verwachten dat u binnen uw formatie daar actief

een bijdrage aan blijft leveren, omdat we daarin uw expertise ook nodig hebben voor een betere dienstverlening voor onze inwoners. Wij vragen u om in samenwerking met het regionaal programmateam Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en in afstemming met de lokale gemeenten en betrokken netwerkpartners in het vierde kwartaal van dit jaar te komen met een plan van aanpak waarin inhoudelijk en financieel een goede samenwerking tot stand kan komen tussen de regiowerkzaamheden en de lokale inzet omtrent de veiligheidsketen. Omdat de autonome groei niet onderkend wordt, stellen we dus niet voor om niet te investeren op dit thema, maar wel dit op een andere manier te organiseren. We vragen u dus ook om de conceptbegroting hierop aan te passen.

- *Meldpunt Zorg en Overlast*

Waar in de begroting 2024 nog werd gesproken over een plan van aanpak om de incidentele extra middelen af te bouwen, wordt in de begroting 2025 gevraagd om deze middelen nogmaals incidenteel toe te kennen en uit te breiden met nog eens 2 fte. In 2024 hebben wij en andere gemeenten al opgeroepen tot een concrete planning om tot afbouw van de incidentele middelen te komen. Binnen de lopende bestuursopdracht is voorgesteld het totale takenpakket van OGGZ (waartoe het meldpunt zorg en overlast behoort) door te lichten en te hercontracteren, zodat het regionale dienstenpakket voor de OGGZ kan worden opgenomen in de begroting DG&J 2026. Een goede verbinding tussen lokale en regionale inzet moet besparingen op gaan leveren. We willen u verzoeken om tot een plan te komen om afbouw van deze middelen te realiseren en het lokale team daarin te versterken.

- *Leerplicht en voortijdig schoolverlaten*

We verwijzen naar onze toelichting onder het kopje 'jaarrekening'. Op dit moment loopt een bestuursopdracht bij gemeenten gericht op verbetering van de aanpak voor het voorkomen en oplossen van schoolverzuim en schooluitval, waarin gesignaleerde knelpunten in de keten worden opgelost. Helder moet hieruit worden wie welke verantwoordelijkheid in de keten heeft en wat dit betekent voor bezetting en financiering van LVS. Gezien de financiële situatie van de gemeente Alblasserdam willen we u dan ook nadrukkelijk verzoeken om in gezamenlijkheid oplossingen te bedenken die kostenefficiënt zijn en aansluiten op de activiteiten die gemeenten al lokaal hebben georganiseerd.

- *Borgen financiële kolom DG&J*

Er wordt dekking gevraagd voor het vast werven van senior capaciteit van 2 fte. De kosten worden geraamd op € 234.000. Voorgesteld wordt om de inwonerbijdrage met deze omvang structureel bij te stellen. Vanuit de accountant (managementletter) en de auditcommissie is hier dringend aandacht voor gevraagd. U geeft aan dat er de laatste jaren hiervoor structureel is ingehuurd. Dit kost ook geld. Wij gaan ervan uit dat hier ook middelen voor

opgenomen waren in de begroting in verband met de inhuur. Waarom worden deze middelen niet gebruikt ter dekking voor het werven van 2 fte seniorcapaciteit?

Overige belangrijke zaken

- *Jeugdgezondheidszorg*

Er wordt door JongJGZ aangegeven dat er niet binnen de gestelde indexatie voor het jaar 2024 en verder de uitvoering kan plaatsvinden. Er ligt een verzoek tot structurele bijstelling van de opdrachtsom bij de DG&J en u bent daarover in gesprek. Onze verwachting is dat deze gesprekken ertoe kunnen leiden dat er medio 2024 een bestuurlijk voorstel zal volgen met een verzoek tot aanvullende middelen en/of bijstelling van het takenpakket. We willen u dan ook vragen om ook kritisch naar deze opdracht te kijken zodat deze inhoudelijk en financieel passen bij de dienstverlening zoals hij nu is. We zijn namelijk tevreden over de huidige dienstverlening zoals deze nu geleverd wordt, maar zitten ook in een financieel lastige situatie.

- *Serviceorganisatie Jeugd (SOJ)*

We constateren dat voor het tweede jaar op rij er maar zeer beperkt sprake is van autonome groei van de jeugdhulputgave. In de begroting 2025 is er door u opnieuw voor gekozen, vanwege evenwichtig begrotingsbeleid, zowel geen besparingen als geen groei te verwerken. De gemeente Alblaserdam wil toewerken naar een situatie waarin realistisch wordt begroot en ook recht wordt gedaan aan de financiële opgave waar we voor staan. Dit is noodzakelijk om de jeugdhulputgaven beheersbaar te houden. In lijn met de Hervormingsagenda, verwachten we dat de belangrijkste besparingen moeten komen uit de versterking van de lokale teams en de reikwijdte jeugdhulp. Iets waar we in Alblaserdam al stevig op investeren.

Gemeenten kunnen gemotiveerd afwijken van de nu voorliggende raming. Door het goed functioneren van onze lokale voorzieningen gelet op financiële opgave van de gemeente, vinden we het realistisch om de begroting van jeugdhulputgaven met €200.000,- naar beneden bij te stellen. Historische cijfers laten ook zien dat we structureel onder de geprognostiseerde ramingen van de SOJ zitten qua jeugdhulputgaven. Wij verzoeken u dit in de begroting 2025 te verwerken.

We zijn content dat u investeert (€400.000,-) in het uitvoeren van rechtmatigheidsonderzoek naar onjuiste declaraties en deze als besparing (€600.000,-) ook in te boeken. Wij zien de uitdagingen die hieruit voortkomen als een gedeelde verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten en de DG&J en wij vragen u om ook in dit proces proactief uw rol te nemen.

Tot slot

In de voorliggende conceptbegroting van 2025 wordt het door de DG&J noodzakelijk geacht om formatieuitbreiding op bepaalde onderdelen van de dienstverlening aan te vragen. We willen benadrukken dat we begrijpen dat u vanuit uw inhoudelijke expertise, deze voorstellen doet om een goede dienstverlening te garanderen voor inwoners in de Drechtsteden. Echter zijn we genoodzaakt om financieel scherp aan de wind te varen. Zoals eerder gemeld is onze bezuinigingsopdracht is fors.

Ondertussen wordt er veel werk verricht, gelukkig altijd in samenwerking met de DG&J en overige gemeenten. Tijdens dit schrijven is het MJP nog niet volledig afgerond en kunnen de resultaten van de financiële bestuursopdracht ook nog niet worden verwerkt in de conceptbegroting 2025. Op verschillende onderdelen van de dienstverlening (LVS en Jeugdgezondheidszorg) lopen ook bestuursopdrachten, waarin bij LVS ook tijdelijk extra uitbreiding gevraagd wordt voordat deze bestuursopdrachten zijn afgerond. De mogelijkheid bestaat dat dit voor de jeugdgezondheidszorg ook het geval gaat zijn. U kunt begrijpen dat, door de financiële situatie waar we als gemeente in zitten, onze voorkeur uit gaat naar structurele oplossingen voor de lange termijn waarin onze schaarse middelen zo goed mogelijk worden verdeeld.

Resumerend kunnen we concluderen dat de toename van de inwonerbijdrage vooral het gevolg is van formatie-uitbreidingen. In een tijd waarin wij als Alblasserdam voor enorme uitdagingen staan gelet op ons financieel perspectief en keuzes die we daarom moeten maken voelt dit tegenstrijdig. Ook omdat wij in het kader van de bezuinigingsopgave ook zelf naar onze bedrijfsvoering moeten kijken. Vandaar dat wij verwachten dat u onze voorstellen serieus in overweging neemt tijdens de behandeling in het Algemeen Bestuur.

Wij vragen u deze zienswijze te betrekken bij de bespreking in de betreffende vergadering van het Algemeen Bestuur. En we zien uit naar uw reactie op onze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

de gemeenteraad Alblasserdam

De griffier,

De voorzitter,

I. de Gruijter

J. W. Boersma